

นุชจริย์ อุ่ณดี 2556: การศึกษาประชากรโลมาหลังโหนด (*Sousa chinensis* Osbeck, 1765) บริเวณชายฝั่งขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยวิธีการวิเคราะห์ด้วยภาพถ่าย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทางทะเล) สาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธรณ์ ชำรงนาวาสวัสดิ์, Ph.D. 220 หน้า

การศึกษาประชากรโลมาหลังโหนดอินโด-แปซิฟิก (*Sousa chinensis* Osbeck, 1765) บริเวณชายฝั่งขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยวิธีการวิเคราะห์ด้วยภาพถ่าย ทำการสำรวจโดยเล่นเรือขนานห่างฝั่งประมาณ 1 กิโลเมตร จำนวน 44 เทียว เป็นระยะทาง 60-70 กิโลเมตรต่อเนื่อง ครอบคลุมพื้นที่ 66-80 ตารางกิโลเมตร พบโลมาทั้งหมด 38 เทียว (โอกาสในการพบ โลมา 86.4%) สามารถจำแนกอัตลักษณ์โลมาด้วยภาพถ่ายผ่าน โปรแกรม ACDsee Pro v.4 ได้จำนวน 41 ตัว เป็นโลมาที่พบเฉพาะบริเวณชายฝั่งขนอมจำนวน 38 ตัว และโลมาที่พบเฉพาะบริเวณเกาะวังใน-วังนอกจำนวน 3 ตัว ความถี่ที่พบโลมาแต่ละตัวมีค่าตั้งแต่ 1-17 ครั้ง โลมาที่พบบ่อยครั้งที่สุด คือ โลมารหัส M-SC-034K เมื่อวิเคราะห์ผลเฉพาะโลมาที่พบบริเวณชายฝั่งขนอมพบว่า ประมาณค่าความชุกชุมของโลมาด้วยโปรแกรม MARK ได้ 38 ± 1 ตัว (Mean \pm SE) คิดเป็นความหนาแน่น 38 ตัวต่อ 66 ตารางกิโลเมตร จำนวนโลมาที่พบอยู่ในช่วงระหว่าง 1-19 ตัว (Mean \pm SE=6 \pm 1) จำนวนที่พบบ่อยที่สุด คือ 2 ตัว จำแนกช่วงวัยของโลมา 38 ตัว ได้เป็นลูกโลมา (calf) 9 ตัว โลมาวัยรุ่น (juvenile) 8 ตัว โลมาตัวเต็มวัยวัยต้น (sub-adult) 12 ตัว และโลมาตัวเต็มวัย (adult) 9 ตัว พบโลมามีการกระจายห่างจากฝั่งตั้งแต่ 10-1900 เมตร (MEAN \pm SE=242.17 \pm 49.45) ที่ความลึกตั้งแต่ 1.3-8.2 เมตร (MEAN \pm SE=2.80 \pm 0.24) บริเวณที่พบโลมาบ่อยที่สุด คือ อ่าวท้องชิงและพบลูกโลมาในสัดส่วนมากที่สุด ช่วงเวลาที่พบโลมาบ่อยครั้งที่สุดคือช่วง 10:00-11:00 น. โดยอ่าวท้องชิงเป็นบริเวณที่พบบ่อยครั้งที่สุดในช่วงเวลานี้ จากการศึกษาพฤติกรรมบางประการของโลมา สามารถจำแนกพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมหลัก (major behaviors) ได้แก่ การหายใจ การกินอาหาร การเกี่ยวพาราสิ การผสมพันธุ์ และการเลี้ยงดูลูกโลมา และพฤติกรรมรอง (minor behaviors) ได้แก่ การอยากรู้อยากเห็น การก้าวร้าว การเล่นการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือ